

Єднаймося в Просвіті!

Дух, що тіло
рве до бою,
Рве за поступ,
щастя, волю...
Він живий,
він ще
не вмер...
Іван ФРАНКО

14 (429)
4 квітня 2013 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

АКЦІЇ

ВСТАВАЙ, УКРАЇНО!

Минулого четверга в Івано-Франківську відбулося протестне народне віче «Вставай, Україно!» за участю лідерів опозиції Олега Тягнибока, Арсенія Яценюка та Віталія Кличка.

Тисячі людей з обласного центру, районів області зібралися на площі перед пам'ятником Іванові Франку. Над людським велелюдям – прапори України, ВО «Батьківщина», ВО «Свобода», партії «УДАР», «Фронт змін», лозунги «Банду – геть!», «Україні – волю! Юлі – волю!», «Януковича – геть!», «За справедливі зарплати!»...

Під бій барабанів і закличні гасла велетенська колона, очолювана трьома лідерами опозиції, крокує до Вічевого майдану. Посередині – десятки учасників несуть велике, на всю ширину вулиці, полотнище державного прапора.

– Ми – різні політичні сили. В нас різні програми. В нас різна ідеологія. Але нас об'єднує одне: ми – українці, ми всі бачимо майбутнє нашої країни в європейській спільноті. Ми не задоволені станом речей у країні. І закликаємо кожного: не бути байдужими, боротися проти авторитаризму, – наголосив, відкриваючи віче, лідер «УДАРУ» Віталій Кличко.

– Вже перші акції «Вставай, Україно!» підтверджують, що опозиція правильно зробила, що кинула клич до всіх українців розпочати національну мобілізацію проти бандитської влади. Те, що ми троє у Франківську, – підтвердження нашої єдності, нашої скоординованості й близької нашої спільної перемоги, – зазначив Олег Тягнибок.

– Ми як три політичні сили – разом, ми єдині в нашому прагненні принести зміни в нашу країну, – сказав Арсеній Яценюк. – Нинішній авторитарний владний режим потрібно скинути. Задля цього українцям треба об'єднатися навколо опозиції.

Водночас промовці пообіцяли, що опозиція буде єдиною, визнаючи, що «в політиці непросто бути єдиними».

Попри те, що чимало українців скептично ставляться до обіцянок, гасел і дій опозиції, нагадаю, що і Помаранчевий майдан починався не відразу, а з акції «Україна – без Кучми!» і ін.

Богдан ВІВЧАР

СЕСІЇ РАД

БОРОТЬБА ЗА МЕДІАРЕСУРС

21-ша сесія обласної ради шостого демократичного скликання, яка почалася 29 березня, спочатку заслухала інформацію обласної виборчої комісії, з якою виступив її голова Олег Пилип'юк, про реєстрацію депутатів обласної ради В. Грабовецького, І. Угриня та І. Харука й визнання їхніх повноважень. Новобранцям ради вручили посвідчення й нагрудні знаки. За пропозиціями депутатів у порядку денній сесії внесли питання, що стосуються нинішньої суспільно-політичної ситуації в державі й області.

В обговоренні заяви з приводу трьох років перебування на посаді Президента України В. Януковича, яку зачитав депутат обласної ради Юрій Романюк, першим виступив депутат, заступник голови облдержадміністрації Руслан Гусак – зі спростування окремих положень цієї заяви. Проте більшість промовців – Василь Попович, Юрій Бабій, Ігор Дейчаківський, народний депутат України Роман Чернега – підтримали заяву. За неї проголосувала більшість депутатів. А звернення обласної ради з приводу пліондрування пам'ятників національним героям України, зачитане депутатом Василем Поповичем, підтримали всі присутні на сесії – 81 депутат (документи друкуються в «Галицькій Просвіті»).

Заслухали звіти редакцій цих ЗМІ, засновником або співзасновником яких є обласна рада, зокрема редакції Всеукраїнського журналу для дітей «Дзвіночок» (доповідала редактор журналу Олександра Пилип'юк-Диркавець) та редакції газети «Галичина» (доповідав головний редактор газети Петро Парипа). Ці звіти обласна рада взяла до уваги, а роботу редакцій журналу та газети визнала задовільною.

А ось обговорення звітів Всеукраїнського літературно-художнього і громадсько-політичного журналу «Перевал» та Івано-Франківського

обласного телебачення «Галичина» – доповідала головний редактор цих ЗМІ, депутат обласної ради Ольга Бабій – відбувалися емоційно. Щоправда, на пропозицію депутата Степана Пушка вирішили повернутися до розгляду діяльності журналу «Перевал» та її головного редактора після обговорення цього питання на письменницьких зборах, які відбудуться в травні.

А ось навколо ОТБ «Галичина» окреслилося протистояння між двома частинами депутатів, які мали намір оцінити його діяльність прямо протилежно. Ситуація загострилась, коли депутат Василь Попович, який очолює фракцію «Свободи» в облраді, запропонував обрати таємний спосіб голосування, а депутат Петро Шкутяк (фракція «Нашої України») – голосувати поіменно й визнати роботу ОТБ задовільною. Тут же депутат Василь Артим (фракція «Батьківщина»), член робочої групи з підготовки питання про діяльність комунальних ЗМІ від імені цієї групи оголосив проєкції рішення, в якому запропонував: роботу генерального директора ОТБ визнати незадовільною, відсторонити О. Бабій від виконання обов'язків генерального директора ОТБ «Галичина», покласти обов'язки керівника на заступника генерального директора Я. Гнеся та звільнити О. Бабій.

Пристрасті закипіли й довелося оголошувати перерву, на одній з яких була проведена нарада керівників депутатських фракцій. Зрештою депутати окремих із них узагалі відмовилися брати участь у голосуванні й покинули залу. Отож забракло голосів для затвердження порядку таємного голосування і тексту бюлетеня, й таким чином розгляд питання, очевидно, буде завершений на наступному пленарному засіданні сесії. Як воно завершиться, побачимо...

Н. К.

ЗВЕРНЕННЯ

ПОКАРАТИ ВАНДАЛІВ

Начальнику управління Міністерства внутрішніх справ України в області О. Салу
Прокурору області О. Каліфіцькому
Т. в. о. начальника управління Служби безпеки України в області Р. Бубні

7 березня 2013 року, напередодні відзначення чергової річниці народження будителя української нації, геніального Кобзаря Тараса Григоровича Шевченка, невідомі вандалі завдали брутального удару по національній свідомості, почуттях та спільній історичній пам'яті нашої громади.

Акти пліондрування пам'ятників символам національно-визвольної боротьби, нашим землякам, що мали місце в с. Тюдів Косівського району та у с. Гравівка Калуського району, де були пошкоджені й облиті фарбою бюст генерал-хорунжому, Головному Командирові Української Повстанської Армії

Романові Шухевичу й провіднику Організації Українських Націоналістів Степанові Бандері, стали викликом кожному, хто шанує українську історію та її героїв.

Такі вандалські дії – безпосередній наслідок українофобської політики чинного режиму. Одночасно, демонстративне руйнування національних святинь й інших містак Західної України може свідчити лише про спланованість акцій антиукраїнських сил, яким значною мірою потурає режим Януковича.

Організація Українських Націоналістів та Українська Повстанська Армія рішенням Вищого адміністративного суду України від 16 січня 2013 року остаточно визнані учасниками боротьби за незалежність України. Однак, зневажливе ставлення до правових норм, системні порушення діючого законодавства, поряд із безпрецедентним нехтуванням цілком законної необхідності демонтажу ідолів тоталітарного комуністичного режиму, вже стали звичними для сучасних українських реалій.

(Чит. 2 стор.)

ЗАЯВИ

ЗУПИНИТИ «ПОКРАЩЕННЯ»

Висловлюючи волю виборців, ми, депутати Івано-Франківської обласної ради, обурені ситуацією, яка склалася в Україні за три роки перебування Віктора Януковича на найвищій посаді у державі.

Обіцяного «покращення» від Президента, який позиціонував себе як господарник, що здатен навести лад в економіці, український народ дочекався.

Ці три роки правління Януковича стали найважчими в історії незалежної України. В державі розгорнута широкомасштабна війна проти українців у всіх сферах суспільного життя – мовній, освітній, ідеологічній, судовій, соціальній, економічній, культурній, духовній, політичній. В Україні встановлений режим особистої влади з опорою на так звану «Сім'ю».

Відбувається встановлення політичної диктатури, розправа над політичними опонентами режиму з допомогою використання державного апарату. Янукович за три роки президентства підписав низку антидержавницьких законів: про пенсійну, податкову та медичну реформи; закон про засади державної мовної політики; закон про Всеукраїнський референдум; Кримінальний процесуальний кодекс України; закон щодо питань державних закупівель, який засекретив проведення тендерів; «Харківські угоди», за якими 100\$ «знижка» виявилася боргом України перед Російською Федерацією; скасував соціальні виплати близько 20 категоріям громадян: списав наближеним олігархам 24 млрд. грн. боргів перед державою.

Посилюється репресивний апарат, тиск на свободу слова й незалежні засоби масової інформації. Кількість правоохоронців в Україні вже вдвоє перевищує кількість військових. Яскравим свідченням цього є судилище над Юлією Тимошенко та Юрієм Луценком. Тиск і переслідування патріотів за демонтаж ідолів совєцького режиму, бездіяльність у розслідуванні вбивств студентів, журналістів, правозахисників, процес над Павличенками. Судова реформа ліквідувала незалежний суд, законодавча база формується під політичні переслідування.

Українці боляче відчували на собі всі псевдореформи цієї влади, їхнім основним результатом стало тотальне зростання цін на комунальні послуги, продукти харчування, ліки, пальне тощо. Сьогодні 80 відсотків українців проживають за межею бідності, а кожен 11-ий громадянин є безробітним.

Впровадження Податкового кодексу призвело до масового скорочення кількості підприємств: бізнес в Україні легше закрити, ніж вести. Провалена пенсійна реформа, яка звелася до підвищення пенсійного віку, в той час коли мінімальна пенсія в Україні становить 894 гривні, а утримання Президента обходиться народові в 1,3 млн. грн. на день.

Попри обіцянки Януковича демографічна ситуація погіршилась: українці вимирають, а ще живі не мають роботи в державі, а тому масово емігрують за кордон.

Інтеграція України до Європейського союзу й НАТО спинилася.

Цілеспрямовано нищиться місцеве самоврядування.

Усі фінанси узурповані Казначейством.

Україна, не маючи змоги обслуговувати свої зовнішні зобов'язання, бере нові запозичення. Державу довели до банкрутства.

Сьогодні умисними незаконними діями, які погоджені особисто Януковичем, підривається статус державної української мови, руйнується освіта й наука, здійснюється замах на символи української нації, фальшується історія, пліондруються пам'ятники українським героям.

Закликаємо громадські організації, політичні партії і жителів краю об'єднатися й стати на захист національних, громадянських і людських прав, гарантованих Конституцією України.

Слава Україні! Героям слава!

Ухвалили на 21-ій сесії Івано-Франківської обласної ради шостого демократичного скликання 29 березня 2013 року

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ «ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ»! Передплатний індекс – 91083

ЗВЕРНЕННЯ

ПОКАРАТИ
ВАНДАЛІВ

(Поч. на 1 стор.)

Ми пам'ятаємо, як блискучо швидко було знайдено тих, хто справедливо спирав бюст катові українського народу Сталіну в Запоріжжі, і на догоду новітній путінській імперії цих патріотів засадили в СІЗО і вчинили судову розправу. Натомість, коли були сплюндровані пам'ятники справжнім українським героям, яких визнав народ, представники силових відомств Прикарпаття мовчать і не виявляють своєї блискучої реакції.

Ми, депутати Івано-Франківської обласної ради, вимагаємо від органів внутрішніх справ, прокуратури та управління Служби безпеки України в Івано-Франківській області проведення повного, всестороннього й неупередженого розслідування правоохоронними органами актів вандалізму над монументом Романови Шухевичу у с. Тюдів Косівського району і пам'ятником Степанові Бандері у с. Грабівка Калуського району та надання детального публічного звіту про здійснені заходи.

Закликаємо наших краян і всіх патріотів України стати на захист пам'ятних знаків та символів національним героям України, які віддали своє життя за незалежність Української держави.

Слава Україні!

Ухвалили на двадцять першій сесії Івано-Франківської обласної ради шостого демократичного скликання 29 березня 2013 року

ОТАКО!

«Якщо ми пишемо про ворога і його злочини в літературі, отже, для нас він ще не мертвий. Не мертвий він і доти, доки йому не винесений судовий вирок в Україні, навіть якщо на той момент не буде жодного злочинця, а тільки спадкоємці комуністичних злочинів та ідеології».

Леся Івасюк, «Вірусна профанація, або Літературний критик як cleaning service»

Цілком можна погодитись із пані Івасюк і додати, що є злочини, які не підлягають термінові забуття, а до них належать діяння нацистів і більшовиків. І ті, й інші вчинили злочини проти людства. Тому й існує Міжнародний день пам'яті (23 серпня) жертв тоталітарних і авторитарних режимів, ухвалений Європейським парламентом, який злочини нацизму й сталінізму поставив на один рівень!

Останнім часом в Україні, мовби наслідуючи Росію, починають вибілювати звірства тоталітарного режиму, який завдав нашій Вітчизні нищівних ударів у всіх напрямках. Марш із портретом ката українців і організатора голодомору Сталіна в Харкові, боротьба комуністів в Україні проти української мови (депутат-комуніст Зубчевський відмовився використовувати державну мову на засіданні Комітету ВР), заборона місцевою владою в рідному селі Т. Шевченка прочитати його вірш «Розрита могила» – це останні свідчення того, що Україна окупації не позбулася!

До цього «відлуння» антиукраїнської боротьби я би зарахував і публікацію Яни Дубинянської «Образ ворога, або «Анти-советчина» як bon ton» (УГ, 11.03.13). Стаття пані Дубинянської, письменниці, журналістки, літературного критика, є свідченням того, що навіть високо інтелегентна й талановита людина не завжди здатна позбутися «советського» впливу, який, може навіть нехотячи, сама й задокументувала.

Посилаючись на цитати з творів відомих сучасних письменників Ю. Винничука, О. Забужко, Ю. Комаєва, В. Лиса, М. Матіос, Г. Пагутяк, В. Шкляра, пані Дубинянська доходить висновку, що не варто робити ворога зі сталінщини, яка вже відмерла.

Звісно, критик має право вибирати цитати й «посилювати» свої міркування, але я вважаю, що коли би пані критик приглянулася до історичної епохи, у якій відбуваються події у творах згаданих авторів, то вона би, може, помітила, що автори ще «гуманно» поведилися з «ворогами-образами» у своїх творах.

70 років українські письменники не мали змоги подавати будь-який образ ворогів України й українців. Дозволені були описи постатей, ворожих не до людей, а до влади: контрреволюціонерів, білогвардійців, петлюрівців, упівств, німців, бандерівців! Така ситуація тривала десятиліттями, а хто лише пробував згадати про людські права українців – потрапляв на Сибір, Колиму, Зелений Клин

ДО ПЕРВНИХ

Прочитавши книжку Павла Халебського «Україна – земля козаків» («Український письменник», «Ярославів вал», Київ, 2008), ви станете українцем навіть якщо досі не були ним. Це – унікальний історичний документ нашої нації, який подарував нам у сімнадцятому столітті Павло Халебський – син православного патріарха Макарія Третього, котрий відвідав нашу з вами Україну. Відвідав через півтора року після славетної національно-визвольної війни козацтва на чолі з талановитим і сміливим воїном, але занадто м'яким державником Богданом Хмельницьким.

Павло Халебський відвідав нашу землю після боротьби нації за свободу, віру й волю Батьківщини, але вже після Переяславської ганьби і зради.

Розумію, що в більшості руки були зайняті шаблями чи списами, але ж була і меншість. Хіба Іван Виговський, чи Іван Демкович, чи ще дванадцять писарів генканцелярії не могли залишити нам свій літопис слави й трагедії Богдана Хмельницького?

А так маємо вічні загадки: чому, скажімо, Богдан Хмельницький так довго таборувал під Білою Церквою, коли військо Речі Посполитої вже було розгромлене, польські полководці знищені або взяті в полон, король Владислав IV помер, сейм не збирається, польський обиватель тремтить, панічно чекаючи наступу козацького війська на Варшаву? Іди й бери вчора ще всемогутню Польщу голими руками. А Хмельницький чогось чекає і посилає до Варшави не козацькі полки а... офіційну українську делегацію, яка має легалізувати вибори нового короля Яна Казимира і тим потвердити свою підлеглість Варшаві. Чому він так учинив? І для чого було саме в цей момент писати клопотання цареві Московії Олексію з проханням взяти Україну із запорізьким військом під свій протекторат? Чому на Переяс-

лавській раді лише 284 особи присягли на вірність цареві московитів?

Тому-то маємо подякувати іноземцям, котрі зареєстрували цілі періоди в житті української нації, описали і зберегли. Один із них, донедавна ще замовчуваний, тому

ЩОБ СТАТИ УКРАЇНЦЕМ

маловідомий в Україні – араб, архідиякон Булос Ібн аз Заїм Халаябі, а для нас – Павло Халебський.

Один із найавторитетніших тодішніх духовних лідерів патріарха Макарія вирішив року Божого 1656 (зважає, що після Переяславської ради пройшло два роки) відвідати дві православні країни – Україну та Московію, щоб навчати побачити своїх прихожан, поблагословити їхні землі, їхню побожність, їхні душі й храми. За секретаря цієї подорожі взяв свого юного сина Павла. Вони пройшли шлях від українського прикордонного містечка Рашкова на Дністрі до Путівля над Сеймом (нині – Сумщина). Після Московії – знову через всю Україну до Молдови.

Свої записи двадцятип'ятилітній Павло Халебський видав під назвою «Опис подорожі патріарха Макарія». Україна і Московія постають у світлі об'єктивного, неупередженого іноземця з іншого етнічного

світу й іншої цивілізації. Видали спогади і поляки, яких Павло щодня сварив за недружність до України. Видали чехи, словаки, болгари та інші слов'янські народи. Тодішню Московію Халебський описав холодно, критично, але росіяни видали цю книгу накладом шість тисяч примірників, що не так мало в наш час.

А ми відкриваємо її лише завдяки щасливому випадку. І цей український «випадок» – Микола Рябий, відомий письменник і патріот, який не раз був в Івано-Франківську, а автор цих рядків возив йому в часи відродження галицьку патріотичну літературу, газети. Сам

він з Вінниччини, і цей край так гарно описав Павло Халебський.

Тільки вперть, патріотизм, невичерпний національний ентузіазм та воляча працездатність допомогли Миколі Рябому повернути українцям те, що мусило би нам належати в десятках поколінь і робити нас кращими, духовнішими, патріотичнішими, з більшим почуттям національної гідності.

Микола Рябий не лише перекладав цю унікальну книгу на прекрасну українську мову, а й відредагував її з сучасної позиції, кризь новітню історичну «оптику», дуже ненав'язливо, шляхетно доповнив історичними екскурсами, уточненими коментарями все те, чого просто не міг знати навіть дуже допитливий і освічений подорожній у чужій країні. Для цього прозаїкові М. Рябому треба було перелопатити всю історію козацьких, стати співавтором араба Павла Халебського і в такий спосіб пода-

рувати українцям нову прекрасну сторінку нашої історії.

Знаю, цю книгу читають. Така робота, варта кількох ненаписаних романів про Поділля чи Україну, коштувала авторові кількох літ життя. Видав М. Рябий цю книжку як ляпас нинішній антиукраїнській владі. І вдячність Вам, шановний Миколо, від Галичан – безмежна.

Отож московити ще не окупували Україну. Цей процес лише розпочався, був ледь видимим. Влітку 1656 року Україна була країною вдів, калік, дітей і старезних дідів та бабів, чоловіцтво поклато свої голови на війні. Україна була розтрощена і розорена набігами татарів та ляхів. Неупереджене око Павла Халебського побачило і змалювало нам саме ту Україну. Але Україну письменну, співаючу, музичну.

Вона щойно пережила дивовижне потрясіння – потужну національно-визвольну війну проти Польщі, яка була тоді наймогутнішою державою в Європі. Річ Посполита не лише цілковито окупувала всю тодішню Україну, але й здійснювала нестерпний національний гніт, опоялюючи українців, релігійний гніт, нав'язуючи нам католицизм, соціальний тиск, бо польські магнати заволоділи всіма українськими ґрунтами, до того ж – знущавши психологічне – загонистий польський гонор і самолюбство діяли кожного українця.

Тому гучні перемоги Богдана Хмельницького рішуче випростували український дух перед усім світом. Сотні тисяч буйних козацьких голів полягло в жорстоких боях під Жовтими Водами, Корсунем, Білою Церквою, Пилипчами, Збаражем, Берестечком... Павло Халебський побачив глибинну Україну – сильну, високоосвічену, моральну і невмирущу...

Степан БОЙКО, просвітянин

чи ще деінде, у советські концтабри, яких були сотні на території всієї імперії СРСР.

Певно, що шановний письменниці-журналістці відома доля «Розстріляного відродження», молодих поетів, письменників та інтелектуалів-шістдесятників! Тому слід було починати шукати «коріння ворога» саме в тих часах і діях нелюдського режиму, який винищив українську інтелігенцію, Українську Православну Церкву, українську історію та мову.

Коли б автор статті «Образ ворога» хоч поверхово ознайомилась із частиною документів про голодомор, то зрозуміла б, що будь-які цитати зі згаданих нею творів будуть виглядати дуже «блідими» й гуманними, порівняно з трупами людей, померлих від голоду, холоду й масових розстрілів. Уперше про злочини НКВД у концтаборах повідомив німецький більшовик К. Альбрехт у своїй книзі «Зраджений соціалізм» (Karl Albrecht.

ЧИ МОЖНА «ОБРАЗ ВОРОГА»
ЗМАЛЮВАТИ ДОБРИМ?

Der verratene Sozialismus. – Berlin-Leipzig, 1938). На жаль, у світі цього автора не трактували поважно, оскільки нацисти використали його як пропагандивний матеріал проти СРСР. Ішим автором шокуючих картин масових розстрілів людей енкаведистами й нацистами є Михайло Селешко, який був перекладачем Комісії дослідів злочинів НКВД у Вінниці 1937–1937 (Михайло Селешко. Вінниця: Спогади. – Нью-Йорк–Торонто–Лондон–Сідней, 1991).

Зазвичай в Україні «забувають» про тих перших, хто постійно вимагав визнання та засудження голодомору, а ними була українська діаспора в США й Канаді. Першими науковими доказами існування організованого більшовицьким режимом голодомору в Україні були американські вчені Роберт Конквест і Джеймс Мейс, одним із перших 1933-го про голодну смерть в Україні писав англійський журналіст Гарет Джоунс.

Із-поміж найновіших видань слід згадати журнал «Голодомор», який видає Р. Сербин у Монреалі, розслідування Олександра Мотіля в США та документальний фільм українсько-канадського режисера Ю. Лугового «Genocide Revealed», який здобув широке визнання та безліч нагород.

Якщо будь-яка людина ознайомиться лише із частиною документів про злочинні дії окупаційної комуністичної диктатури в Україні та спогадами тих, що пережили усе те, то вона ніколи не наважиться закидати авторам художніх творів тенденційне змалювання справжніх ворогів українського народу.

Гадаю, що журналістка Дубинянська повинна поїхати по селах і містах східної та південної України, де досі бовваніють пам'ятники катам українського народу. І можна лише пошкодувати про те, що письменниці не спромоглася

«повчити» своїх колег, як писати, щоби в Україні всі зрозуміли, що тоталітарне зло, яке знищило українську державу, українську Церкву, українську інтелігенцію, не можна допускати до влади. Відома цитата: мета виправдує вчинки – була би доречнішою, аніж критика щодо переборщення «образу ворога», бо саме замало негативу про советську епоху в медіа та художній історичних творах.

Інша інтерпретація «образу ворога» викликає підозру в тому, що авторка потурає злочинам й існуванню пам'ятників і використанню назв найнелюдянішого режиму, який коли-небудь існував на планеті Земля! Прем'єр-міністр Франції Клеменсо заявляв: «Ми не укладемо угоди з урядом Советів. Ми розглядаємо його як найжорстокіший, найбільш варварський із тих, які будь-коли спустошували будь-яку територію на Землі». А в Україні, у деяких областях, навіть після

знищення 20 млн. українців цього не згадували. Толерування советської символіки й спроба відвернути увагу від нагальних проблем в Україні є типовим явищем досвідченої пропагандивної роботи «вічно живучого КГБ», який кидается на неіснуючі «утистки» російськомовних, на небезпеку з боку «націоналістів», на заманювання в Митинг союз. Українська література саме почала вставати з колін, і жодні художні засоби не повинні стояти їй на перешкоді, щоби вона могла донести правду про страшне минуле до читача. Головне, аби читач читав і дізнавався правду, яку приховували понад 300 років.

Отже, річ не в тому, який художній образ ворога, а в тому, щоби люди читали, щоби більше знали, а коли більше знають, то й краще ухвалюватимуть рішення й удама, і на виборач.

Яна Дубинянська має рацію, що не слід брати приклад з «образів ворога», які створював саме советський режим в Україні, щоби паплюжити героїчну й патріотичну народну УПА. Ми вже знаємо, що енкаведисти переодягалися на повстанців і вбивали цілі родини, щоби викликати ненависть до УПА, щоби пересварити бандерівців і мельниківців. Вони не довіряли літературним «образами ворога», а «творили» їх злочинними розстрілами невинних людей, порушуючи міжнародні конвенції.

Тепер, коли Україна знов опинилася в небезпеці й може втратити незалежність, пані Дубинянська вважає, що ворог уже помер, вона твердить: «Прикро не лише те, що історію в нашій літературі заступає ідеологія та міфологія, а на тренді – демонізований образ ворога. Прикро, що це образ мертвого ворога. Він уже «згинув, як роса на сонці». Чи справді згинув?

Ще одне питання порушила Яна Дубинянська – єврейське, мовляв: «Без помітної частки антисемітизму немає справжньої «антисовєтчини»; на жаль, це факт». Із тексту статті можна зрозуміти, що пані Дубинянська вихована на ідеології, яка заперечувала право на існування української держави, а ненависть до інших національностей чи релігій, зокрема тих, які не підлягали контролю КГБ, накидалася негативними прикметами ці образами.

Молода письменниці знає, що польська мова має слово «жид» для юдеїв, але іншої назви не знають і словаки, чехи й інші слов'янські народи. А на Закарпатті та на етнічних українських землях у Румунії, Словаччині, Польщі, Угорщині, Молдові також іншої назви не знали, допоки їх «не визволили» московські окупанти й не замінили «погане» слово «жид» на «єврей».

Українці дуже добре розрізняють між жидами-євреями тих, хто був за УНР, хто боровся в лавах УПА за Україну, і тих, хто організував Червону армію й хто сприяв окупації України, хто допомагав організувати голодомор. Тому не слід шукати антисемітизм там, де його немає. Саме з української землі вийшов чи не найбільший єврейський письменник Шолом Алейхем і засновник сіоністського руху, прихильник української мови ще за царату Жаботинський, і саме на українських грошах вперше за роки поєвоєня прихильників Сіона з'явився текст івритом!

Зрештою, українці дуже добре розрізняють жидів-євреїв Рабиновича і йому подібних, які бачать Україну лише як джерело прибутку, і Мойсея Фішбеїна, видатного українського поета, лауреата літературних премій, який не тільки бореться за чистоту української мови, а й розвиває її. Цього би ніколи не було, коли би в Україні існував антисемітизм. Зрештою, участь у владі й політичних партіях євреїв є свідченням лояльності українців. Тож не слід шукати в українській літературі те, чого немає, бо інакше це створює враження, що хтось хоче знову відвернути увагу від головних проблем, які є важливі для всіх українських громадян, а не тільки для окремих етнічних груп.

Яна Дубинянська, на жаль, маніпулює теоретичними міркуваннями, котрі лише підтверджують, що комуністична ідеологія в Україні й далі впливає навіть на молодих літераторів, від яких можна було би сподіватися іншого.

Виправданя сталінізму можна було сподіватися від якогось члена КПУ. Саме ця партія як спадкоємиця тоталітарної системи, десятиліттями (починаючи Хрущовим) твердила, що Компартия була чистою, але окремі вожді були то деспотами, ворогами народу, то чимось іншим – аж до розпаду тоталітарної системи, а з нею й «імперії зла», як, влучно, її назвав президент США Рональд Рейган. Ає не від молодих і, здавалось б, думаючих людей. На жаль, він не мертвий, бо і далі перешкоджає декому побачити справжній «образ ворога» не тільки українців.

Йосиф СІРКА

ЧАС ШЕВЧЕНКА

ДО БАТЬКА

І СПОВІДЬ, І МОЛИТВА

Отче наш праведний, Тарасе!
Наша слава і совісте наша!

Уже вільноукраїнуємо. Уже гопакуємо в незалежній державі. Бо вже «...од молдаванина до фіна», слава Богу, репнуло. Правда, фінові поталанило ще «на заре». А от бідний молдаванин досі не може виборсатися з обіймів «освободителя».

Та й нам, Батьку, не легко. На шляхах довгої і тернистої історії ми розгубили лицарів. Натомість рабів наплодили. Що звикли скнидіти у запліснявілому імперському хліві. Відчувати на своїй шії ярмо. Облизуватися, коли їм плюють у вічі. І цілувати руку, яка їм сучить дулю. Їх душить чисте повітря свободи. Вони знову прагнуть тухлятини московського кремля.

Раб, Батьку, є раб. А маємо рабів усякого гатунку. Від академіка – до свинопаса. І раб з головою академіка ще рабіший, ніж раб з головою свинопаса. Бо раб-свинопас такого свинства не накоїть, як раб-академік.

Та позоставмо, Батьку, рабів на осуд нащадкам їхнім.

Киньмо оком на бунтарів наших. Вони у нас, Батьку, як багатократерні вулкани. Ніколи не знаєш, у який бік бабахне. А потім булькають. Самі у собі. У тому бульканні гублять енергію, силу. І, вибулькавшись, згасають.

Отак, Батьку, гріхопадаємо потрохи. Ще й не встигнувши стати праведниками.

Вряди-годи киваємо на якийсь, нібито небесний, святий народ. А правду в очі самі собі й тому народові сказати не сміємо.

Що ти, народе, не такий уже й святий, і не такий небесний.

Що ти виплоджуєш зі свого лона і отих поганців, які у найскрутнішу годину зрікаються тебе. Які готові будь-якому зайді продати свою шкіру, аби не називатися твоїм іменем. Які готові вивчити і мавп'ячу мову, аби не говорити твоєю. Які готові топтати твої святині, нищити твою історію, вбивати твою пам'ять, аби не нагадували їм, що вони ростуть із твого коріння.

Сам нарікаєш їх манкуртами, безбатченками, безрідними іванами. І сам терпиш їх на своїй шкірі, годуєш і лелієш.

Воювати найстрашнішого ворога не страшно. Страшно визволяти раба. Отого нічого холья, який не хоче волі. Бо завтра він стане твоїм ворогом. Найзапеклішим. І, як проклятий Каїн, вдарить у спину.

То коли ж ти, народе, стонадцять разів навчений отими каїнами, перестанеш бути таким довірливим і таким байдужим до своєї долі?!

Молюся, Батьку, до Тебе. Молюся до Господа всемогутнього. Молюся до всіх природних і надприродних сил:

Дайте нашому народові гордості й самоповаги!

Бо поважати інших ми вміємо. Та так ревно і так заподадливо, що в тій заподадливості топимо свою честь і своє достоїнство.

Дайте кебети люду нашому відчутти себе господарем у домі своєму. Бо отой вічний наймит, що причаївся в ньому, ще гірше споганить долю і навіки погубить волю!

Знизпошліть якогось убивчого функціду на погань усяку, що обсіла нашу землю.

На шашелів чиновних і причиночних, які сидять в адміністративних норах і точать усе, що потрапляє під їхні ненажерливі зуби.

На чужинецьку сарану, яка сидить на нашому дереві, об'їдає його і його ж поганить.

На отих «повзучих», які слюнявлять: «Пущай собі Галиція йде до Румунії, а ми рачки поповзьом на схід, до Росії...» У якому напрямку вони б не повзли.

Знизпошліть розуму дурням, які плачуть про обірвані контакти.

Знизпошліть контактів пришепелкуватим, що один на одному рвуть чуби за владу, за булаву, за релігію.

Знизпошліть величезну ковбасу. Тому, хто постійно плаче за ковбасою. Та таку величезну, щоб почав їсти сьогодні, а закінчив аж у царстві небесному.

Знизпошліть царство комунізму. Тому, хто за ним плаче. Але на окремо взятому острові – за колючим дротом. Щоб не потерпіло від «дурного вляння Запада».

Знизпошліть цілющого прозрівального духу тим, хто його втратив!

Прозріння тим, хто ще може прозріти!

Громадянського позову тим, хто ще остаточно не оглух серцем!

Бо Україна, як обезцечена москалем покритка, зі своїм дитям-народом на своїй землі терпить голод і холод, наругу і клини, а лицарі, які мусили б її рятувати, ніяк не домовляються: кому з них пищалі нести, а кому козацтво вести.

Знизпошли, отче наш праведний Тарасе, на землю нашу многостраждальну достойних лицарів!

Знизпошли!

Євген ДУДАР

ДУХОВНІ РОЗДУМИ

«Радуйся, благодатна, Господь з Тобою! Благословена Ти між жінками... Ти бо знайшла ласку в Бог. Ось Ти зачнеш улоні й родиш Сина і даси Йому ім'я Ісус. Він буде великий і Сином Всевишнього назветься...»

Слова ангела Гавриїла до Діви Марії, євангеліє від Луки

Добра новина. Вона проганяє невпевненість, неспокій, пригнічення, смуток, тривогу і страх. А натомість приносить впевненість, спокій, піднесення, бадьорість і радість.

ТАК ДУМАЮ

ПРОТИСТОЯТИ УКРАЇНОФОБАМ

В українців, шанувальників рідної мови, викликає велику стурбованість та обставина, що з дня на день маховик двомовності, запущений Партією регіонів, набирає все більших обертів... Кинене українофобами яблуко роздору в українське суспільство робить свою справу не лише в східних та південних областях, але і в центральних та західних.

Створена Президентом комісія з удосконалення обманним шляхом ухваленого закону «Про засади мовної політики» затихла й напевне назавжди, позаяк це було зроблене лише для окозамилування. А тим часом східні та південні області поквалилися проголосити у себе регіональну мову, іншими словами, легітимізувати російську як офіційну. Хоч дехто стверджує, що це протиправні дії, але ніхто і пальцем не ворухнув, аби опротестувати.

А телебачення та УПК з дня на день все ширше застосовують російську мову і також за цілковитого мовчання владних структур тих областей, які такого рішення не ухвалювали, урядовці та державні службовці геть забули про статтю 10 Конституції України та про рішення Конституційного суду від 14 грудня 1999 року про застосування зазначеної статті. І гарант Конституції не знає про ст. 10 та її тлумачення Конституційним судом, а чи вдає, що не знає. А нагадати йому про те, що ми будемо правово державу і про верховенство закону в державі нікому. І всі мовчать, бо «благоденствують», як писав наш національний Пророк.

Яж на мене, то Івано-Франківська обласна «Просвіта» мала б звернутися до ВУТ «Просвіта», аби опротестувати в Генеральну прокуратуру впровадження чи розповсюдження регіональної російської мови і на ті області, що її не проголошували. Водночас генпрокуратура мала б опротестувати запровадження регіональних мов самоуправно, оскільки це компетенція Верховної Ради України.

Водночас наша «Просвіта» мала б активніше взаємодіяти з просвітянами областей, що виступають проти двомовності в унітарній Українській державі. Аби спільно протидіяти «руському міру».

Петро ФЕДЧИШИН, просвітянин

НЕЗАБУТНІ

ЛЕСЬ ГРИНЮК ІЗ ВОСКРЕСІНЦІВ

Мешканці села Воскресінці, що на Коломиї, де 25 березня 1883 року народився письменник, журналіст, перекладач, редактор Лесь Гринюк, відзначили 130-річний його ювілей.

Біля пам'ятника славному, незабутньому односельцю відправили панахиду. В Народному домі, де є кімната-музей Гринюкові, зібралися на літературний вечір воскресінчани, родина письменника.

Ведуча вечора завідувачка бібліотеки Любов Романенчук розповіла про життя і творчість Леся Гринюка. Молоді шанувальники красного слова прочитали його вірші. Була інсценізована новела «Троє дітей».

Виступив голова Покутського фонду імені Леся Гринюка Василь Дем'янів, який передав бібліотеці, музею та школі збірник з матеріалами про Л. Гринюка завдяки спонсору Віталію Дронюку «Творчий дім: Воскресінецька гора». Він відзначив дипломом Гринюківської премії літератора Миколу Гаєвого. Треба сказати, лауреатами цієї премії є незабутній член НСПУ, колишній політ'язень Дмитро Гриньків, дослідник творчості Надія Гуменюк, поети член НСПУ Мирослав Лазарук, Василь Михайлищук, Микола Скільський, Юлія Долінська, академік Василь Лизанчук.

Про творчу особистість Л. Гринюка мав слово член НСПУ Василь Рябий, який відзначив оригінальність його стилю в єдиній збірці прози «Весняні вечори», яку потрудився пере-

БЛАГОВІЩЕННЯ

А хіба можливо уявити й передати словами, що переживала у своїй душі Діва Марія, коли явився їй посланець неба і сповістив, що Вона народить Сина Божого? Хіба Вона очікувала такого посланця і такої вістки? Очевидно, тому ангел Гавриїл найперше закликав Пречисту Діву радіти. Він назвав її благодатною і відкрив, що з Нею є Господь. А цей означає, що Вона через праведне і святе життя повна Божої ласки тому вибрана з усього людського роду, з усіх жінок на Матір Спасителя світу.

Кому і яка ще новина може принести більшу радість за ту, яку мала Пресвята Діва Марія?

Чи не кожного дня ми чекаємо різних добрих новин. На першому місці чи не всіх людей хвилює питання здоров'я. Тому добрі результати своїх медичних обстежень, рідних, друзів є найважливішими і найбажанішими новинами. І про них ми найбільше молимося. Такими ж очікуваними вістками є успішні екзамен, отримана добра високооплачувана робота, навіть прогнана відповідна погода, високі спортивні досягнення і т. ін. І за них ми іноді дуже переживаємо...

А чи думали ми про новину з потойбічного світу, з неба, на грішну землю особисто нам про найважливіше? Чи не хотіли б ми отримати її і довідатися, якими ми є в очах Божих

і яка нас чекає доля у вічності? Ми не байдужі, як виглядаємо в очах наших ближніх (начальників, друзів тощо) і що вони думають про нас. Заради найвищої оцінки про себе іноді створюємо напоказ надуманий образ доброї, мудрої, чесної та справедливої людини. А насправді все це є лукавством, лицемірством, дволичністю, підлецуванням, а отже – фальшуванням. Хто не знає і не розуміє, як усе це ницо, огидно, некультурно й аморально? А як часто це засуджував Христос.

Якби ж ми не забували й частіше у кожних відповідних обставинах згадували про це. І необхідно завжди пам'ятати, що всі наші думки, слова і вчинки бачить і знає Всевишній. То ж відкиньмо гординю виставляти себе кращими, ніж ми є.

Подія Благовіщення вчить нас, що на землі, щоби спасти людство і кожну людину, посилається Син Божий. Та великою мірою від кожного з нас залежить, чи спасемося. Хоч ми й грішні, та коли каємося в гріхах, змінюємо своє життя, стаємо на праведну дорогу і смиренно йдемо нею, то обов'язково до нас не те що ангел приїде, а ще більше – у нас народиться і житиме сам Господь. Святий апостол Павло так свідчив про себе: «Уже не я живу, а живе в мені Христос».

Це і є найважливіша і найдорожча новина, яка нехай надихає нас на праведне і святе життя в Ісусі, а воно – веде у щасливу вічність.

Михайло МЕЛЬНИК, протоієрей

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

У музеї історії Коломиї відбулася презентація книжки громадського та політичного діяча, члена Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, журналіста, депутата Верховної Ради першого скликання і депутата обласної ради, уродженця села Задубрівці на Снятинщині Дмитра Захарука.

Пан Дмитро свого часу закінчив Коломийське педучилище, факультет журналістики Львівського держуніверситету імені Івана Франка, працював у редакціях різних часописів, був головним редактором першої в Україні демократичної газети «Агро».

Його книжка художніх творів і документалістики «Осінь проліски» є першим томом трилогії «Як сниться жито». Автор порушує тему життя українського народу, наголошує на важливості родинного виховання, вважає, що треба починати удосконалення з себе, любити Україну, перш за все, в собі.

Зустріч вела голова Конгресу української інтелігенції Коломишани Ольга Руданець. В обговоренні творів взяла участь письменник-документаліст Михайло Андрусак, який працював з паном Захаруком в «Агро», колишній міський голова Ігор Довганюк, просвітяни Василь Герула, Ярослав Руданець, а також колишні однокурсники з педучилища.

Голова Коломийської «Просвіти» Василь Глаголюк, подякував гостеві за просвітянську роботу, вручив почесну грамоту й комплект книг.

Шанувальники красного слова придбали з автографом Дмитра Захарука його книжки, маючи надію на нову творчу зустріч.

Михайло СЛОБОДЯН, член НСЖУ

ТРУДОВА ЕМІГРАЦІЯ

ЯК ЖИВЕШ, ЗАРОБІТЧАНІНЕ?

Комітет з прав людини, національних меншин і міжнародних відносин пропонує Верховній Раді України провести парламентські слухання «Українська трудова міграція: стан, проблеми та шляхи їх вирішення» 10 липня 2013 року.

Під головуванням народного депутата України Валерія Пацкана відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин. На ньому розглянули звернення Голови Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайла Ратушного щодо проведення парламентських слухань «Українська трудова міграція: стан, проблеми та шляхи їх вирішення».

Окрім депутатів на засіданні виступили заступник Голови УВКР Ольга Кобець і член Президії УВКР Євген Гірник. Вони, зокрема, наголосили, що питання трудової міграції хвилюють сьогодні кожну четверту родину в Україні, адже за різними експертними оцінками за межами України перебуває від 2 до 5–7 мільйонів українців. Є чимало нагальних проблем законодавчого врегулювання їхньої діяльності, особливо у сфері захисту політичних, соціальних, економічних, культурних та національних прав, у тому числі – у сфері захисту прав людини.

Прес-служба УВКР

З РОСИ І ВОДИ!..

НА ХВИЛЯХ ЩАСТЯ І ДОБРА

Заслужений журналіст України Галина Добош

«Говорить Івано-Франківськ. З вами в ефірі – Галина Добош, – звучить уже двадцять років в ефірі для тих, хто слухає радіо, дізнається новини, знайомиться з людьми різних доль, професій, уподобань, чекає на нові зустрічі. А хто знає Галину Костянтинівну не тільки з голосу – бачить її розумні очі, чарівну посмішку, відчуває добре серце, а при потребі завжди одержить добру пораду, підтримку, розважливе слово.

Шлях до високого стибу журналістики розпочався з родинного виховання, навчання в ЗОШ № 7, студювання дисциплін на факультеті журналістики Львівського державного університету ім. І. Франка, який закінчила з відзнакою 1980 року, маючи серйозні публікації в газетах, радіопрोगрамах. Перша сходинка у журналістиці – робітничка газета «Промінь» виробничого об'єднання «Промприлад», відтак вона – редактор газет «Медик Прикарпаття», «Колега», Всеукраїнської газети «Ваше здоров'я».

Активну журналістку в 1984 році приймають до Національної спілки журналістів України, а в 2001 році запрошують на посаду ведучої програм і відповідального секретаря обласного радіо. Її програми відзначені Всеукраїнськими преміями фестивалів «Професійний ефір», «Милосердя», обласною премією імені Богдана Бойка, імені Івана Франка, медаллю «За заслуги перед Прикарпаттям», а у 2009 році – державна відзнака «Заслужений журналіст України». Галину Добош знають у світовому радіопросторі як кореспондента радіо «Свобода» по Івано-Франківській області.

Активна, діяльна, любляча донька, мати й бабуся Галина Добош відзначає свій ювілей, повна невичерпної життєвої енергії для втілення своїх планів на шляху до людей, для яких її серце завжди відкрите. За це її поважають і люблять колеги, слухачі, родина. Бо її енергія і любов запалюють до активного життя й творення добра.

Хай завжди сонце осяває щасливу посмішку і дарує проміння любові, ласки і довгоголіття.

Любов ЗОРІНА

ВИСТАВКИ

АРТ НА МУРІ В БАСТІОНІ

Тетяну Єфтимовську знають як дизайнера більше сотні книг, веб-дизайнера, автора розробок фірмового стилю для багатьох кафе, магазинів, клубів, мистецьких об'єднань, фотографів і чарівну жінку.

І ось подивитись її першу персональну виставку фотографій і поліграфію її дизайнерських розробок, познайомитись з авторкою, змогли сотні відвідувачів Бастіону, завітавши у виставковий зал «Арт на мури». Артменеджер Ірина Гаймус, товаришка Тетяни, запропонувала показати роботи людям і розмістити свої напрацювання в прекрасному історичному місці, куди люди приходять з цікавості побачити поєднання давнього і сучасного.

Тетяна разом із чоловіком, донечкою Марічкою – студенткою III курсу факультету образотворчого мистецтва та мамою – художником-оформлювачем цікаво представили творчий доробок. Тетяна, треба сказати, за освітою викладач українсько-німецької філології, а ось художник, фотограф і дизайнер – за покликанням і цього навчається все своє життя самотужки, активно використовуючи курси в Інтернеті, бере майстер-класи. Любов до мистецтва, працьовитість дають наснагу й приносять творчі здобутки, які сприяють популярності Єфтимовської як дизайнера-оформлювача книг.

ФЕСТИВАЛЬ

БУНТАРСЬКИЙ ДУХ

Ось уже третій рік поспіль з ініціативи заслуженого діяча мистецтв України, головного редактора «Буковинського журналу», директора музею Володимира Івасюка, письменника Мирослава Лазарука з с. Перерив на Коломийщині день пам'яті Шевченківського лауреата, колишнього політ'язня, поета Тараса Мельничука відзначають у кінці березня літературним фестивалем «Від Гуцулії – до країв донецьких».

Цього року він тривав три дні. Мельничуківські лауреати, поети Ніна Гнатюк, Василь Герасим'юк, Василь Рябий, Василь Клічак, Василь Шкурган, Ярослав Ясінський, Іван Війтенко, а також Анна Космач, Роман Киселюк, Василь Карп'юк, Наталія Ткачик та інші читали вірші в Чернівцях і Косові, ділилися спогадами про Тараса Мельничука, якого шанувальники назвали за однойменною книжкою поезій Князем роси. Учасники фестивалю відвідали й поповнили в рідному селі поета Уторопи його музей новими експонатами.

Традиційно редакція «Буковинського журналу» визначила нового лауреата літературної премії «Князь роси» імені Тараса Мельничука. Ним став поет зі Старих Кут на Косівщині Микола Близнюк – побратим Мельничука.

А почалося все з дитинства, коли мама в маленькій донечки зауважила неабиякі здібності до малювання і сприяла їхнього розвитку, а в Більшівцівській школі Тетяна стала незмінним виконавцем шкільних стіннівок, які викликали великий інтерес як у вчителів, так і в учнів. Але за першим разом вступити до Львівського училища ім. І. Труша не вдалось (не вистачило балу), тож вирішила поглибити свої знання з мов, адже це завжди потрібно, а малювати вирішила так, як підказує серце.

Швидке заміжжя, виховання донечки, навчання, самоосвіта зі знань комп'ютера, робота, а в короткі часи відпочинку – читання світової класики, відвідання музичних концертів, театру й улюблена справа – малювання і фотографія. Бажання й уміння малювати в Тетяни й сестри Олі – від мами, а фотографувати – від дідуся, який змолоду мав своє фотоательє. Вдома і нині зберігається чимало його світлин і раритет – фотокамера, до якої наче магнітом притягувало маленьку Тетянку. Дочка ж Марійка увібрала в себе всі таланти родини. Хоч їй лише 19 – роботи в неї зрілі, особливо вражає графіка. Незабаром глядач зможе оцінити роботи родини в спільній виставці, яка принесе естетичне задоволення й філософські роздуми.

Тож успіхів, Тетяно, і творчих злетів.

Ганна КАЙДАН

– Цей фестиваль під орудою нашого краянину Мирослава Лазарука можна ще й назвати просвітянським, адже пропагується творчість співця Карпат, – сказав голова Коломийської «Просвіти» Василь Глаголюк. – Це і є на ділі духовне відродження, утвердження рідного красного слова, за що віддав життя поет-мученик Тарас Мельничук.

Семен МИХАЙЛОВИЧ

Учасники Всеукраїнського фестивалю

ЗУСТРІЧІ

ПАРОДІЇ ПІД ОПЛЕСКИ

Широкий загальний Івано-Франківська зібрався недільного надвечір'я у Народному домі «Просвіта» на зустріч із одним із найкращих поетів-пародистів України, членом НСПУ Ігорем Гаврилюком із Калуша.

Автор розповів про своє життя-буття і як він «дійшов до писання пародій», які, на мою думку, часто бувають яскравіші й образніші за оригінальні твори поетів. А вони ж, як кажуть, маститі, більшість – лауреати національної і всляких інших премій.

Пан Ігор читав пародії на вірші С. Пушика, Д. Павличка, В. Коломійця, П. Перебийноса, на твори поетів краю Я. Ткачівського, Г. Турелик, В. Качкана, Н. Стефурак, Н. Чира, пародії на тексти пісень О. Скрипки, І. Білик, О. Пономарьова, «Перкалаби» і багатьох інших.

Бо ж якщо вдумливо почитати наших віршотворців, то тем для пародій можна знайти чималенько. І нагородою для автора були щирі оплески учасників зустрічі. Шкода, що не було серед них жодного поета-колеги по перу чи об'єкта пародії. А мо', образились? Чи дуже вже їм дошкулив цей пересмішник Гаврилюк? Але чого ображатись? Писати треба краще.

Богдан ВІВЧАР

ВІД РЕДАКЦІЇ. Подаємо кілька «шпичок» пересмішника Ігоря ГАВРИЛЮКА.

ІСТОРІЯ І Я

ЧИ ЗНАЙДУТЬ КОРОЛЯ?

Всеукраїнська благодійна організація «Фонд Порошенка» та Інститут археології Польської академії наук проведуть археологічні дослідження на території Замкової гори в польському місті Холм з метою пошуку останків короля Данила Галицького.

Про це на своїй сторінці у мережі «Facebook» написав народний депутат України Петро Порошенко.

Археологічне дослідження проводитимуть у трьох місцях: усередині собору, на прилеглій до собору місцевості й на території церковного кладовища, де знайдено підземні тунелі. Учасники проекту домовилися приурочити презентацію перших результатів археологічних досліджень до 750-річчя з дня

ВЕСЕЛЕНЬКО...

Старшим парам веселенько в Україні жити –
Із двох пенсій за квартиру стає заплата!
І старенькі вимирають тихо, наче мухи...
Ніяк жити не навчатись самим Божим духом...

СПРОБА ТЛУМАЧЕННЯ СТАНУ

(сонник)

...І я не вмерла. Але й не жива.
Лише на мить сама собі наснилась.

Неоніла Стефурак,
«Яка різниця де...»

Якщо їсте ви, чи коли п'єте,
Хоча насправді не їсте і не п'єте,
Якщо спите, хоча й не лежите,
Чи лежите, хоча і стоїте,
Якщо наснились ви на мить собі,
Якщо у спалні – чортик на трубі,
Але ні спалні, ні труби нема,
Якщо докочує і світло, і пітьма,
Якщо гудуть і не гудуть джмелі,
У голові, але не в голові,
То ви не вмерли, але й не живі!
І знати мусите сама і не сама,
Що з цього стану вийде є, але нема!
Та й стану, як такого, теж катма,
Як і нема шукати вже дарма...

поховання короля Данила Галицького, яке відбудеться у 2014 році.

Як відомо, Данило Галицький (1201-ий або 1204 р. н.) був великим князем Волинським, Галицьким і Київським і є засновником Львова та Холма. Помер він у 1264 році і був похований у церкві Пресвятої Богородиці в Холмі. Нині на місці цього храму розташована базиліка Різдва Пресвятої Діви Марії РКЦ.

За матеріалами Інтернет-видань

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

КВІТЕНЬ

(Закінчення. Поч. у № 13)

12 КВІТНЯ

50 років від дня народження **Василя Харитона**, історика, краєзнавця, бібліографа й педагога, автора книг «На Чорній Бистриці село» (1993), «Просвіта в Тисмениці» (1994), «Хриплин» (1995), «Замки Галицької землі» (1998), «Пшеничники» (1999), «Там, де добрі лови: нариси історії Тулови» (2002), «Снятинщина: люди, події, факти», «Снятин над Прутом» (2003), «Духовні святині Снятинщини» (2004), «Снятин: погляд крізь час», «З історії суспільно-політичного руху в Галичині й на Покутті наприкінці XIX – на початку XX ст.» (2007), «Обереги життя» (2008), «Населені пункти Снятинщини», «Нескорені Тучапи», «Покутяни» (2010), «Стриганці» (2012), лауреата премій імені Василя Стефаніка, Марійки Підгірянки, Марка Черемшини, уродженця с. Чернів Тисменицького району.

18 КВІТНЯ

Міжнародний день пам'ятників та історичних місць. День пам'яток історії та культури.

20 КВІТНЯ

День довкілля.

100 років від дня народження **Григорія Пришляка (Мікушки, Вайса, Маріяна, Вільхового)** (1913–2001), члена «Пласту», члена ОУН, члена робітничого товариства «Сила», секретаря спортивного товариства «Чорноморець», члена повітового проводу ОУН Кам'янки-Струмилової, політ'язня польських тюрем.

22 КВІТНЯ

Всесвітній день Землі.

190 років від дня народження **Василя Ільницького** (1823–1895), письменника, історика, критика, педагога, уродженця с. Підпечери Тисменицького району.

80 років від дня народження **Ярослава Оленчука** (1933–2013), полковника запасу, історика, автора понад 100 статей на історичну та краєзнавчу тематику в українських і закордонних газетах та журналах, уродженця м. Тисмениця.

23 КВІТНЯ

Всесвітній день книги і авторського права.

75 років з дня смерті **Йосипа Чайківського** (1876–1938), голови філії «Просвіти» в Коломиї, викладача Коломийської української гімназії та директора жіночої приватної семінарії УПТ.

24 КВІТНЯ

75 років від дня народження **Надії Івасик**, організатора видавництва «Просвіта», члена Правління ІФ МО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка, голови осередку «Просвіта» в головному управлінні статистики.

50 років від дня народження **Володимира Арсенича**, художника-реставратора, аквареліста, уродженця м. Івано-Франківськ.

25 КВІТНЯ

100 років з дня смерті **Михайла Коцюбинського** (1864–1913), визначного українського письменника і громадського діяча, який влітку 1910–1912 рр. перебував у с. Криворівня Верховинського району, голови «Просвіти» в Чернівці.

27 КВІТНЯ

100 років від дня народження **Володимира Дейчаківського** (1913–1964), видатного діяча українського націоналістичного підпілля, учасника боротьби проти польських, московських і німецьких окупантів, члена проводу ЗЧ ОУН, організатора й капітана футбольної команди «Вихор», уродженця с. Ямниця Тисменицького району. 15.09.1941 року був заарештований гестапо у Станіславі, звільнений американцями 1945 р.

60 років з дня загибелі у бою з більшовиками поблизу с. Лоева Надвірнянського району **Петра Мельника (Хмари)** (1910–1953), сотника, згодом – курінного УПА, командира коломийського тактичного відтинку «Гуцульщина».

28 КВІТНЯ

Квітня неділя.

70 років формування дивізії «Галичина».

29 КВІТНЯ

Міжнародний день танцю.
60 років від дня народження **Олександра Джури**, доктора філософських наук, завідувача кафедри соціальної інформації і права Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, директора Бурштинського енергоколеджу.

Підготував Петро АРСЕНИЧ